

**VIHTI
TALOUSARVIO 2024 JA
TALOUSSUUNNITELMA
2025-2026**

Sivistyslautakunta

3.4 Sivistyslautakunta

(sis + ulk)	TP 2022	MTA 2023	TAE 2023	LTK 2024	KJ 2024	KH 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	4 902 962	3 739 578	3 932 828	3 926 100					
MYYNITUOTOT	1 394 248	1 192 756	1 192 756	1 372 000					
MAKSUTUOTOT	1 713 526	1 445 000	1 420 000	1 451 200					
TUET JA AVUSTUKSET	1 790 088	1 101 822	1 320 072	1 102 900					
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 100								
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN									
TOIMINTAKULUT	-63 615 295	-66 919 593	-67 230 262	-72 020 188					
HENKILÖSTÖKULUT	-36 533 711	-38 743 665	-39 009 792	-40 478 231					
PALKAT JA PALKKIOT	-29 762 784	-31 486 576	-31 707 336	-32 814 766					
HENKILÖSIVUKULUT	-6 770 927	-7 257 089	-7 302 456	-7 663 465					
PALVELUJEN OSTOT	-11 897 496	-12 311 345	-12 420 345	-13 325 260					
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 204 470	-1 382 483	-1 382 483	-1 361 283					
AVUSTUKSET	-1 267 411	-1 322 500	-1 268 750	-1 304 500					
MUUT TOIMINTAKULUT	-12 712 206	-13 159 600	-13 148 892	-15 550 914					
TOIMINTAKATE	-58 712 332	-63 180 015	-63 297 434	-68 094 088					

(ulk)	TP 2022	MTA 2023	TAE 2023	KEHYS 2024	LTK 2024	KH 2024	TA 2024
TOIMINTATUOTOT	4 902 962	3 739 578	3 932 828	3 739 578	3 926 100		
TOIMINTAKULUT	-44 732 508	-47 227 568	-47 538 237	-48 993 016	-49 879 981		
TOIMINTAKATE	-39 829 545	-43 487 990	-43 605 409	-45 253 438	-45 953 881		

Hankkeiden osuus

	TP 2022	TA 2023	Ennuste 2023	TA 2024
Opetus				
Toimintatuotot	1 046 565	750 800	968 887	924 900
Toimintakulut	-1 289 575	-898 095	-1 179 903	-1 162 063
Toimintakate	-243 010	-147 295	-211 016	-237 163
Varhaiskasvatus				
Toimintatuotot	422 027	339 022	234 280	166 000
Toimintakulut	-551 804	-438 942	-267 099	-209 444
Toimintakate	-129 777	-99 920	-32 819	-43 444
Opiskeluhoolto				
Toimintatuotot	37 594	0	0	0
Toimintakulut	-53 790	0	0	0
Toimintakate	-16 196	0	0	0
Yhteensä				
Toimintatuotot	1 506 186	1 089 822	1 203 167	1 090 900
Toimintakulut	-1 895 169	-1 337 037	-1 447 002	-1 371 507
Toimintakate	-388 983	-247 215	-243 835	-280 607

Toiminnan kuvaus

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut tuottavat yhteistyössä muiden toimialojen kanssa sujuvia, tehokkaita sekä

oikea-aikaisia peruspalveluja Vihdin kunnan asukkaille. Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksen ja opetukseen palveluiden järjestämisestä kuntalaisille.

Opetuksen ja varhaiskasvatuksen toimintaan vaikuttava muutos oli hyvinvointialueen toiminnan käynnistyminen vuoden 2023 alkaessa. Opiskeluhuollon palvelut kuraattoritoiminnan osalta tuotetaan hyvinvointipalvelujen toimesta. Kunta valvoo ja ohjaa opiskeluhoitopalveluiden lakisääteistä toteutumista opiskeluhuollon ohjausryhmän kautta. Hyvinvointialueen toiminnan käynnistäminen vaikuttaa opetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluiden järjestämisen osalta myös verkostomaisen työotteen uudelleen jäsentymiseen. Lasten- ja nuorten sekä perheiden palvelut, jotka tukevat osaltaan lasta ja nuorta toimimaan opetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluissa rakentuvat ja organisoituvat uudelleen vuoden 2023 aikana, muutos on edelleen rakentumisvaiheessa ja hakee lopullista toimintamuotoaan.

Kokonaisuutena lasten- ja nuorten hyvinvoinnin lakisääteinen monitoimijainen ohjausryhmän järjestämisvastuu siirtyy kunnan järjestämisvastuulle. Opiskeluhuollon ohjaaminen on osa lasten- ja nuortenhyvinvoinnin ohjausryhmän tehtävää.

Lautakunnan strategiset tavoitteet

Opetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluiden strategisena tavoitteena on tuottaa kuntalaisille lähipalveluja. Käytännössä tavoite tarkoittaa opetuksen osalta sitä, että oppilaat saavat tarvitsemasta tuen koulunkäyntiinsä lähikoulussaan. Varhaiskasvatuksen osalta varhaiskasvatusta pyritään tarjoamaan lähipalveluna, maantieteellisesti mahdollisimman läheltä kotia.

Opetuksen tulosalueen erityisenä strategisena tavoitteena on lasten erilaisten harrastusmahdollisuuksien lisääminen ja liittäminen joustavasti osaksi koulupäivää.

Sivistyslautakunnan toimintojen osuus lapsiystävällisen kunta-tunnustuksen sisällöissä on merkittävä. Lautakunnan toiminnot muodostavat toimintasuunnitelmassa ja arvioinnissa merkittävän toiminnallisen osuuden.

HYVINVOIVAT VIHTILÄISET

Kuntalaislähtöisyys näkyy kaikessa toiminnassamme. Yhdessä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa luomme edellytykset hyvinvoinnille ja turvatulle elämälle. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on mutkatonta. Tuemme lapsiperheiden hyvinvointia tarjoamalla laadukkaat koulutus- ja varhaiskasvatuspalvelut hyvinvoivissa kiinteistöissä ja luonnonläheisissä miljöissä. Uudet rakennetut koulut takaavat nykyiselle kouluverkostolle monipuoliset ja nykyaikaiset puitteet kymmeniksi vuosiksi. Vihti on aktiivisen ihmisen koti. Tarjoamme modernit liikuntapaikat ja mahdollistamme liikkumisen lähiluonnossa. Kannustamme vihtiläisiä aktiiviseen elämäntapaan sekä terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtimiseen. Monipuoliset taide- ja kulttuuripalvelut tukevat kunnan elinvoimaisuutta ja kuntalaisten hyvinvointia.

Kuntatason tavoite	Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Mittari	Vastuutaho	Jatkotoimet v. 2024-2025
Tyytyväisyyden lisääntyminen asuinkuntaan	Lasten erilaisten harrastus- ja kerhomahdollisuuksien liittäminen koulupäivän yhteyteen.	Jokaisella lapsella on mahdollisuus mieluisaan harrastukseen koulupäivän yhteydessä.	Lasten määrä kerhoissa ja lasten määrä/kerhopaikka.	Sivistyslautakunta	Kuljetusmäärärahaa sekä henkilöstöä niin kuljetuspalveluissa kuin opetuksen hallinnossakin lisätään niin, että myös kaikille kuljetusoppilaille järjestyy osallistuminen koulupäivän yhteydessä järjestettävään kerhotoimintaan.
	Oppilaat saavat tarvitsemaansa tukea lähikoulussaan.	Oppilaat saavat tukea niin oppimisen ongelmiin kuin mm. sosiaalisen kanssakäymisen ongelmiin matalalla kynnyksellä oppilaitoksessaan.		Sivistyslautakunta	
	Varhaiskasvatus pyritään tarjoamaan perheille lähipalveluna	Lapsille järjestetään varhaiskasvatuspaikat mahdollisimman läheltä kotia	Lasten määrä, jotka sijoitettu esim. Nummelasta Vihdin kirkonkylälle	Sivistyslautakunta	Uuden päiväkodin valmistuttua Nummelan alueelle pystytään varmistamaan, että Nummelan alueen lapset saavat paikat läheltä omaa asuinalueetta. Henkilöstön resursointi oikeaan paikkaan.

Lapsiystävällinen kunta - tunnustuksen saaminen	Nykytilankartoituksen pohjalta luotavan toimintasuunnitelman toteuttaminen	Edetään UNICEF:n luoman rakenteen pohjalta	UNICEF:n kanssa käytävät viralliset seurantatapaamiset	Hyvinvointilautakunta, sivistyslautakunta	Kehittämistyö etenee ensimmäisen Lapsiystävällinen kunta tunnustuksen saamiseen
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (TEA-viisari)	Kulttuurikasvatussuunnitelman käynnistyminen.	Kulttuuripalvelujen koordinoiman kulttuurikasvatussuunnitelman toiminnan käynnistyminen.	Kulttuurikasvatussuunnitelma toiminnassa syksyllä 2023	Hyvinvointilautakunta, sivistyslautakunta	
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HYTE-kerroin)	Poissaolojen seuranta	Kuntatasoisen tilastoinnin aloittaminen, tilastoinnin erottelu sairauspoissaoloihin sekä luvattomiin ja luvallisiin poissaoloihin	Oppilasmäärällä painotettu keskiarvo kunnan peruskouluista, joissa poissaolojen kokonaismäärä tiedossa	Sivistyslautakunta	
	Liikuntavälitunnit, tilastoinnin aloittaminen	Koulun välitunneilla järjestetään ohjattua liikuntaa, välitunteja rytmitetään pidemmän tauon saamiseksi	Oppilasmäärällä painotettu keskiarvo kunnan peruskouluista, joissa on käytössä pitkät liikuntavälitunnit	Sivistyslautakunta	

HELSINGIN SEUDUN KASVUKUNTA

Vihti on kasvava kehyskunta, joka kytkeytyy vahvasti Helsingin seudun kehitykseen. Turun tunnin juna on tärkein kasvuinvestointimme. Vuoteen 2025 loppuun mennessä Vihti on koti vähintään 30 000 ihmiselle. Toivotamme uudet asukkaat tervetulleeksi niin taajaman palveluiden äärelle kuin maaseudun rauhaan. Kaavoitamme uusia asuinalueita taajamiin ja kylien rakentamista helpotetaan. Teemme tehokkaita ratkaisuja asuntotuotannossa ja maankäytössä, kaavoittaen koteja kaikille. Lisäksi helpotamme hajarakentamista purkamalla lainsäädännön ylittävää sääntelyä.

Kuntatason tavoite	Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Mittari	Vastuutaho	Jatkotoimet v. 2024-2025
Asukasluku kasvaa	Korkeakouluyhteistyön tiivistäminen	Korkeakouluopetuksen tarjonnan lisääntyminen Vihdin alueella	koulusta tarjolla	Sivistyslautakunta	Korkeakouluyhteistyön kehittyminen

HYVINVOINVA HENKILÖSTÖ

Kunnan vahvojen, strategian mukaisten peruspalveluiden ja hyvinvoivan yhteisön kulmakivenä on osaava, hyvinvoiva ja arvostettu henkilöstö, joka tuntee työnsä merkityksellisyyden kuntalaisille. Henkilöstötyötä tuetaan arvo- ja strategialähtöisellä johtamisella. Edistämme myönteistä ilmapiiriä ja yhteishenkeä kunnassa. Kehitämme toimintaamme jatkuvan parantamisen periaatteella.

Kuntatason tavoite	Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Mittari	Vastuutaho	Jatkotoimet v. 2024-2025
Työhyvinvointi paranee	Yksiköiden psykologista turvallisuutta kehitetään	Esihenkilöille annetaan koulutusta psykologisen turvallisuuden johtamiseen ja rakennetaan työyhteisökulttuuria jaetun johtajuuden keinoin.	Työtyytyväisyyskyselyt ja sosiaalisen pääoman mittaukset	Sivistyslautakunta	Kehitetään työyhteisöjen ilmapiiriä työntekijöitä vahvasti osallistaen.

Merkittävät talouden ja toiminnan onnistumiseen kohdistuvat riskit

Riskin kuvaus	Riskin hallinta	Riskin toteutumisen seuranta
Kuntatalouden heikko näkymä	Talouden tasapainottaminen	Talouden seuranta, palveluiden tavoitettavuus ja seuranta
Kansalliset lakimuutokset: (oppivelvollisuuden laajeneminen, tuen portaat varhaiskasvatukseen, lukiolaki)	Huolellinen lakien esivalmistelu kuntatasolla, resurssien riittävyys.	Lakisääteisten palveluiden järjestäminen
Palvelutason heikentyminen	Ennaltaehkäisevien ei lakisääteisten palveluiden tarjonta	Korjaavien palveluiden määrän kehittyminen
Henkilöstön saatavuus varhaiskasvatuksessa sekä erityisopetuksen osaamisalueella	Henkilöstön veto- ja pitovoiman kehittäminen	Vaihtuvuuden seuranta, kelpoisen henkilöstön määrä

Investoinnit

HANKE	MTA		LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
	TP 2022	2023						

SIVISTYSLAUTAKUNTA

OPETUKSEN TULOSALUE	MTA		LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
	TP 2022	2023						

Irtain omaisuus

MENOT	-69 698	-80 000	-160 000	0	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-69 698	-80 000	-160 000	0	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000

Ensikertainen kalustaminen

MENOT	0	-1 789 740	-193 400	0	0	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	0	-1 789 740	-193 400	0	0	0	0	0

VARHAISKASVATUKSEN TULOSALUE	MTA		LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
	TP 2022	2023						

Ensikertainen kalustaminen

MENOT	0	-535 418	-56 600	0	0	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	0	-535 418	-56 600	0	0	0	0	0

SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

MENOT	-69 698	-2 405 158	-410 000	0	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-69 698	-2 405 158	-410 000	0	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000

Irtain omaisuus

Vuosi 2024

Vanjärven koulun ruokalan kalusteet, 20 000 €

Vanhat ja kuluneet kalusteet tulee vaihtaa uusiin.

Koulukalusteita, 40 000 € (päivitettävät kalusteet)

Jotta kouluissa olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin vuosittain investointeja 40 000 euron edestä.

Otalammen koulun ja ns. pienten koulujen teknisen käsityön laitteet, 40 000 €

Osa alakoulujen ja yläkoulujen teknisen käsityön laitteista on toimimattomia ja korjauskelvottomia. Niiden tilalle hankitaan opetussuunnitelman mukaiset ja tilan käytön kannalta turvalliset laitteet. Lisäksi varustus on puutteellinen nykyteknologian mukaiseen opetukseen.

Iwall- peliseinä Kuoppanummen kouluun, Nummelanharjun kouluun ja Otalammen kouluun, 60 000 €

Vihdin yhteiskoulussa on ollut käytössä keväällä 2023 Iwall- peliseinä, joka on lisännyt oppilaiden välituntiliikuntaa merkittävästi. Lisäksi seinää voidaan käyttää mm. nuoriso- ja liikuntapalveluiden toiminnassa kouluaikeiden ulkopuolella.

Vuosi 2025

Koulukalusteita, 40 000 € (päivitettävät kalusteet)

Jotta kouluissa olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin vuosittain investointeja 40 000 euron edestä.

Vuosi 2026

Koulukalusteita, 40 000 € (päivitettävät kalusteet)

Jotta kouluissa olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin vuosittain investointeja 40 000 euron edestä.

Vuosi 2027

Koulukalusteita, 40 000 € (päivitettävät kalusteet)

Jotta kouluissa olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin vuosittain investointeja 40 000 euron edestä.

Vuosi 2028

Koulukalusteita, 40 000 € (päivitettävät kalusteet)

Jotta kouluissa olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin vuosittain investointeja 40 000 euron edestä.

Ensikertainen kalustaminen

Etelä-Nummelan koulu- ja päiväkotikeskuksen ensikertainen kalustaminen, 250 000 €

Vuodelle 2023 varatuista ensikertaisen kalustamisen investoinneista siirretään 250 000 euroa vuodelle 2024, jotka jakaantuvat seuraavasti: opetus 193 400 € ja varhaiskasvatus 56 600 €.

Uudet vakanssit ja nimikemuutokset

Tulosalue	Nimike	Virka / toimi	Vakituinen / määräaikainen	Alkamis-päivämäärä	Kustannus/ vuosi	Vakanssin perustelut
Opetus	Kouluvalmentaja (4 kpl)	Toimi	Vakinainen	1.1.2024	156 000	Vihdin yläkoulussa on työskennellyt hankerahalla sosiaaliohjaajat (lv 2022-2023 nimike kouluvalmentajat), jotka matalalla kynnyksellä antavat tukea sitä tarvitseville oppilaille.
Opetus	Erityisohjaaja	Toimi	Vakinainen	1.1.2024	39 000	Nummelanharjun ja Kuoppanummen kouluun (psykiatrisen sairaanhoitajan koulutus) tarvitaan erityisohjaaja antamaan tukea siellä, missä oppilaat ovat.
Varhaiskasvatus	Kieli- ja kulttuuriopettaja	Toimi	Vakinainen	1.1.2024	45 000	Eri kieli- ja kulttuuritaustaiset lapset lisääntyneet ja tähän tarvitaan osaamista.
Varhaiskasvatus	Toimistos sihteeri	Toimi	Määräaikainen	1.8.-31.12.2024	12 000	Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän päivitykseen tarvittava resurssi,
Varhaiskasvatus	Sivistyspalveluiden suunnittelija, 20 %	Toimi	Vakinainen	1.8.2023		Suunnittelijan tehtävänkuvasta on osa varhaiskasvatuksen tehtäviä
Varhaiskasvatus	TVT -koordinaattori	Toimi	Vakinainen	1.8.2023		Opetuksen tv-t-koordinaattori on tehnyt varhaiskasvatukselle tietyt tehtävät ja nyt palkkaus muutetaan sen mukaisesti
Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatuksen opettaja	Toimi	Vakinainen	1.1.2024	36 000	Etelä-Nummelan päiväkotiin keväällä perustettavaan uuteen ryhmään. Jo viitenä peräkkäisenä vuotena on vuoden vaihteessa tarvittu lisäryhmä.
Varhaiskasvatus	2 Varhaiskasvatuksen sosionomia	Toimi	Vakinainen	1.1.2024	70 000	Toinen tarvitaan Etelä-Nummelassa jo toimiviin ryhmiin, että yksi lastenhoitaja voidaan siirtää varahenkilöksi. Toinen tulee keväällä perustettavaan uuteen ryhmään.
Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Toimi	Vakinainen	1.1.2024	30 000	Etelä-Nummelan päiväkotiin keväällä perustettavaan uuteen ryhmään. Jo viitenä peräkkäisenä vuotena on vuoden vaihteessa tarvittu lisäryhmä.

Virkanimikemuutokset

Keskus/tulosalue	Nykyinen nimike	Uusi nimike	Alkamispvä.	Perustelut
Opetus	Määräaikainen koulunkäynnin ohjaaja (3 kpl)	Vakituinen koulunkäynnin ohjaaja (3 kpl)	1.8.2024	Sekä Nummelan koulussa, Nummela skolassa ja Huhmarnummen koulussa on usean vuoden ajan työskennellyt määräaikaisia koulunkäynnin ohjaajia, joiden tehtävä tulee vakinaistaa.
Opetus	Määräaikainen osa-aikainen (ent. laaja-alainen) erityisopetuksen tuntiopettaja	Vakituinen osa-aikaisen erityisopetuksen tuntiopettaja	1.8.2024	Kahden lukuvuoden ajan Haimoon, Otalammen ja Vihtijärven kouluilla on ollut yhteinen osa-aikainen erityisopettaja, jonka virka tulisi muuttaa vakituiseksi erityisopetuksen tuntiopettajaksi.

Henkilöstöresurssointiin liittyviä - ei talousarvioon vaikuttavia muutoksia/tehostamistoimenpiteitä, joita on suunnitteilla/tulossa

Keskus/tulosalue	Toimenpide	Perustelu
Opetus	Virka-apulaisrehtori Kuoppanummen yhtenäiskouluun ja Otalammen yhtenäiskouluun.	Kyseisissä kouluissa on rehtorin tukena kaksi opettajien työajassa olevaa luottamusapulaisrehtoria. Virka-apulaisrehtorit tuovat tukea johtamiseen, koska ovat samassa työajassa rehtorin kanssa
Opetus	Yhteinen rehtori Jokikunnan ja Vanjärven sekä Haimoon ja Vihtijärven kouluihin.	Jokikunnan ja Vanjärven sekä Haimoon ja Vihtijärven koulun hallinnollinen yhdistäminen lisää rehtorin hallintoon käytettävää työaikaa ja mahdollistaa paremman tuen opettajille. Lisäksi hallinnollisesti yhdessä koulussa toimiminen tuo säästöä mm. digimateriaaleissa.
Opetus	Varhaiskasvatuksen ja opetuksen yhteisen toimistosihteerin siirtyminen opetuksen tulosalueelle vakinaiseksi koordinaattoriksi.	Kyseinen henkilö on ollut varhaiskasvatuksen tulosalueella vakituksena ja opetuksen puolella määräaikaisena toimistosihteerinä/koordinaattorina vuodesta 2017. Tehtävä on syytä vakinaistaa kokonaan ja siirtää opetuksen tulosalueelle. Lisäkuluvaikutuksia ei ole, sillä tulosalueiden välillä on tarkasteltu muiden opetuksen henkilöiden palkkakuluja vastaavasti varhaiskasvatuksen puolelle heidän tehdessään molempien tulosalueiden tehtäviä.
Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatuksen lastenhoitajien koulutuksen tukeminen palkallisten koulutusvapaiden muodossa, kun he kouluttautuvat monimuotokoulutuksen kautta varhaiskasvatuksen opettajiksi.	Valtakunnallisesti on todella haastavaa saada rekrytoitua varhaiskasvatuksen opettajia, joten lastenhoitajien koulutuksen tukeminen on ensiarvoisen tärkeää, että avoinna oleviin opettajien tehtäviin saadaan kelpoiset opettajat.

3.4.1 Opetuksen tulosalue

(sis + ulk)	TP 2022	MTA 2023	TAE 2023	LTK 2024	KJ 2024	KH 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	2 607 343	1 996 100	2 214 187	2 358 700					
TOIMINTAKULUT	-41 641 191	-43 537 257	-43 908 721	-47 207 208					
TOIMINTAKATE	-39 033 849	-41 541 157	-41 694 534	-44 848 508					

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Opetuksen tulosalue sisältää sivistystoimen hallinnon.

Vihdin kunnassa on yhdeksän vuosiluokkien 1-6 koulua, kaksi vuosiluokkien 7-9 koulua, kaksi yhtenäiskoulua, yksi ruotsinkielinen vuosiluokkien 1-6 koulu ja yksi lukio. Opetushenkilöstöä on noin 300 opettajaa, yhdeksän virkarehtoria sekä noin 90 kouluohjaajaa. Lukuvuoden 2023-2024 tuntikehys perusopetuksessa on 6409,3 vvt. Lukiossa on käytössä 685 kurssia. Perusopetuksen oppilasmäärän ennustetaan vähenevän n. 90 oppilaalla. Vähenneminen mahdollistaa 72 tunnin vähentämisen lukuvuoden 2024-2025 tuntikehykseen, joka on 6 337,3 vvt. Lukiossa käytettävissä oleva kurssimäärä on edelleen 685.

Kunnan kouluverkosta päättää kunnanvaltuusto. Lautakunta määrittelee oppilaaksiottoalueet. Vihdissä noudatetaan lähikouluperiaatetta, mikä tarkoittaa sitä, että lapsi ja nuori opiskelee pääsääntöisesti oman oppilaaksiottoalueensa koulussa. Poikkeuksena on maahanmuuttajien ja kehitysvammaisten lasten opetus. Kehitysvammaisten lasten opetus järjestetään Kuoppanummen koulussa. Erityisen tuen oppilaiden osalta tarkastellaan oppilaskohtaisesti sopivinta luokkamuotoa ja koulua yhdessä huoltajien kanssa.

Lukuvuonna 2023-2024 opetuspalveluissa on yksi valmistava luokka, joka on Nummelanharjun koulussa ja tarkoitettu yläkouluikäisille nuorille. Valmistavaan luokkaan liittyviä palkkakuluja ei ole huomioitu sivistystoimialan kehystä laadittaessa, sillä luokan perustamiseen on vaikuttanut kesällä kuntaan saapuneiden maahanmuuttajalasten määrä. Luokassa työskentelee lukuvuonna 2023-2024 yksi opettaja ja yksi koulunkäynnin ohjaaja.

Vihdin lukiossa opiskelee noin 550 opiskelijaa. Lukion sisänpääsykeskiarvo on 7,4. Lukion henkilökuntaan kuuluu noin 30 opettajaa, kaksi opinto-ohjaajaa, rehtori, apulaisrehtori sekä opintosihteeri. Perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen oppilas- ja opiskelijamäärien tilastointipäivä on 20.9.2023, jolloin kaikki oppilasmäärät tarkistetaan ja tilastoidaan.

Oppivelvollisuuden laajenemisen yhteydessä on astunut voimaan toisen asteen koulutuksen maksuttomuus, joka on toteutunut Vihdin lukiossa vuosiluokka kerrallaan siten, että lukuvuonna 2023-2024 kaikki opiskelijat saavat ilmaiset oppimateriaalit ja -välineet. Lukion uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2021. Uusi lukiolaki on astunut voimaan 1.8.2019. Koulutuksen järjestäjän on lisättävä opinto-ohjausta ja oppimisen tukea sekä huolehdittava siitä, että opiskelijat voivat rajattomasti osallistua ylioppilaskokeiden uusintoihin. Esityksestä aiheutuu koulutuksen järjestäjälle kustannuksia esimerkiksi opinto-ohjauksen lisäämisestä, oppimisen tuen järjestämisestä ja ylioppilaskokeiden uusimisen järjestämisestä. Oppivelvollisuuden laajeneminen vaikuttaa myös ylioppilastutkinnosta perittäviin tutkintomaksuihin. Maksuttomuus koskee pääasiassa niitä opiskelijoita, jotka ovat aloittaneet lukion syksyllä 2021 tai myöhemmin.

Erityisopetuksen kehittäminen oppilaiden yhdenvertaisuuden sekä oikea-aikaisen ja -muotoisen opetuksen ja tuen varmistamiseksi jatkuu. Lukuvuoden 2023-24 työtä leimaa vahvasti perusopetuslain 26§ muutos poissaoloihin puuttumisen osalta. Pitkittyneiden poissaolojen erityisopetuksen järjestämiseen aiheuttama kuormitus näkyi erityisesti yläkouluissa. Muu tuen linjauksien mukainen opettajien kouluttaminen ja

prosessien jalkauttaminen jatkuu. Erityisesti kunnassa uusina aloittavien opettajien perehdyttäminen huomioidaan. Jokaisen koulun henkilöstön koulutustarve suunnitellaan yhdessä rehtorien kanssa vuosittain.

Yläkouluikäisten autismikirjon oppilaiden opetuksen järjestämisen mallia tullaan kehittämään osana Koulu kuuluu kaikille -hanketta puitteissa perustetun Länsi-Uudenmaan alueen vaativan erityisen tuen verkoston toimintaa.

Sähköisten seulontatestien käyttö (Lukuseula, jonka lisenssi sisältää nyt myös matematiikan seulontatestin) on vakiintunut ja niiden avulla päästään myös kuntatasoiseen oppimisen tuen seurantaan. Lisäksi sähköiset oppimisen tuen salkut (OTuS) on saatu käyttöön KouluKunnossa -hankkeen kautta ja kaikki erityisopettajat on perehdytetty niiden käyttöön. Sähköisten seulojen ja oppimisympäristöjen käyttöä haittaa merkittävästi koulujen huonot verkkoyhteydet.

S2 opetuksen kehittämiseen on saatu hankerahaa vuoden 2024 kevätlukukauden loppuun. Sen avulla luodaan S2 oppilaan tukemisen käytänteet, selkeytetään arviointiprosesseja ja varmistetaan parempi opetusmateriaalien saatavuus sekä kielitaidon testaamiseen tarvittavat testit ja osaaminen.

Avainasemassa on edelleen varmistaa pätevän ja pysyvän erityisopetuksen henkilöstön saaminen kuntaan riittävän hyvillä työskentelyolosuhteilla ja tuella. Erityisopetuksen henkilöstön konsultointi, kollegiaalinen tukeminen sekä yhteisöllisyyden kehittäminen ovat tärkein väylä yhteisten toimintamallien juurruttamiseen ja osaamisen jakamiseen. Erityisopettajiksi pätevoitymistä tuetaan osana Vihdin veto- ja pitovoimaohjelmaa mahdollistamalla palkallinen harjoittelu opintojen yhteydessä. Tähän on varattu 40 000 euroa opetuspalveluiden talousarvioon.

Opiskeluhuollollisen yhteistyön rajapintoja tarkastellaan koulun toimintaympäristön näkökulmasta yhteistyötä tiivistäen. Opiskeluhuollollinen teema ja lukuvuosisuunnittelu on jatkossa kytketty toisiinsa. Opiskeluhuollon palvelut terveydenhoitajien, psykologien, kuraattoreiden ja koululääkärien osalta tuottaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue.

Etelä-Nummelan uusi koulukeskus valmistuu lukuvuonna 2023-2024. Rehtori, oppilaat ja henkilöstö ovat työskennelleet hallinnollisesti koulussa jo elokuusta 2023 alkaen, mutta fyysinen muutto koulukeskukseen tapahtuu kevätlukukauden 2024 alussa.

Vihdin peruskouluissa on aktiivista kerhotoimintaa. Jo useamman vuoden jatkuneen koulukerho-hankkeen avulla lisätään lasten hyvinvointia tarjoamalla monipuolista, ohjattua vapaa-ajan toimintaa koulupäivän jälkeen. Lisäksi mahdollistetaan lasten ja nuorten koulumotivaatiota, jaksamista sekä tunne ja vuorovaikutustaitoja tukevia kerhoja joustavasti koulujen tarpeiden mukaan. Hankkeen puitteissa toteutetaan liikuntakerhoja lasten hyvinvoinnin tukemiseksi. Vihdin kunnan opetus- ja nuorisopalvelut ovat mukana myös Harrastamisen Suomen mallissa, jossa tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä lasten ja nuorten harrastustoiveita kuunnellen.

Opetuspalvelut on hakenut ja saanut vuosittain koulutuksellinen tasa-arvo esi- ja perusopetuksessa- valtion erityisavustusta (hanke päättyy 31.12.2024). Valtion avustus on tarkoitettu esi- ja perusopetuksen tasa-arvoisuuden, yhdenvertaisuuden, ja lähikouluperiaatteen sekä inklusiivisen toimintakulttuurin vahvistamiseen. Lukuvuonna 2023-2024 on lisäksi käytössä COVID-19 hankerahaa (hanke päättyy 31.7.2024) paikkamaan koronaviruksen aiheuttamia haasteita. Hankerahat näkyvät tuloina tuissa ja avustuksissa, mutta yhtä suurina kululuina henkilöstömenoissa. Lisäksi kouluilla on omia kansainvälisen toiminnan Erasmus-hankkeita. Opetuspalveluiden hankkeiden arvioitu tulo vuoden 2024 osalta on n. 924 900 euroa ja arvioitu kulu palkkoihin 1 162 063 euroa.

Talousarviossa 2024 on varattu 110 000 euroa opetustilojen ICT- ja AV- laitteiden uusimiseen. Se mahdollistaa n. 50% opetustilojen uudistamisesta. Tuotteet hankitaan palvelulaitteina ja vuonna 2025 on tarkoitus uudistaa loput opetustiloista.

Kunnassa on hyväksytty liikkumishjelma, jonka toteuttamiseen opetuspalveluissa on varattu 15 000 euroa koulutukseen ja välineistön hankintaan. Koulujen yhteisten liikuntavälineiden koordinointi ja hankinnat siirtyvät opetuspalveluille vuonna 2024. Tähän liittyen myös 30 000 euron määräraha siirtyy tilapalveluilta opetuksen budjettiin.

Kouluille tarkoitettua yhteistä kuljetusrahaa on varattu 10 000 enemmän kuin vuonna 2023. Kyseisellä kuljetusrahalla mahdollistetaan oppilaiden kuljettamiset mm. uima-, palloilu- ja jäähalliin, museoon ja kirjastoon. Lisäksi Hobby Hour-harrastustoiminta tulee mahdollistaa kaikille oppilaille asuin- ja koulupaikasta riippumatta eli kuljetusrahaa on varattu myös kuljetusoppilaiden harrastustoiminnasta johtuviin kuljetuksiin.

Palkankorotusten vaikutukset opetustoimen osalta ovat n. 1 000 000 euroa verrattuna vuoteen 2023. Lisäksi koulukuljetuskustannusten indeksikorotusten ja matkalippujen hintojen korotusten vaikutukset vuoteen 2023 verrattuna ovat n. 226 000 euroa. Kotikuntakorvausmenot lisääntyvät ja tulot vähentyvät, vaikutus toimintakatteeseen -155 050 euroa.

Toiminnallisia muutoksia ovat Vihtijärven koulun ja Haimoon koulun sekä Jokikunnan koulun ja Vanjärven koulun hallinnolliset yhdistämiset. Kouluihin tulee yhteinen rehtori Vihtijärven ja Haimoon kouluun sekä yhteinen rehtori Jokikunnan ja Vanjärven kouluun. Tällä muutoksella saadaan laadukasta johtamista kaikkiin kouluihin. Hallinnollinen yhdistäminen lisää rehtorin hallintoon käytettävää työaikaa ja mahdollistaa paremman tuen opettajille. Lisäksi hallinnollisesti yhdessä koulussa toimiminen tuo säästöä mm. digimateriaaleissa.

Kuoppanummen yhtenäiskouluun ja Otalammen yhtenäiskouluun tulee kumpaankin kahden apulaisrehtorin sijaan yksi virka-apulaisrehtori.

Koulun arjessa tarvitaan yhä monipuolisempaa osaamista, jotta lapset ja nuoret saavat apua lisääntyneisiin pulmiin myös muissa kuin oppimiseen liittyvissä asioissa siellä, missä he päivittäin opiskelevat. Nummelanharjun koulussa ja Kuoppanummen koulussa on työskennellyt hankerahalla yhteinen erityisohjaaja ja tehtävää esitetään perustettavaksi kunnan toiminnaksi 1.1.2024 alkaen. Kustannusvaikutukset ovat 39 000 euroa. Vihdin neljään yläkouluun esitetään perustettavaksi kouluvalmentajan tehtävä. Kouluvalmentajan työ painottuu yhteisöllisyyttä vahvistavaan, kiusaamista ja koulupudokkuutta ennaltaehkäisevään työhön valmentavalla ja koutsaavalla työotteella. Kustannusvaikutus 1.1.2024 alkaen on 156 000 euroa. Kouluvalmentajien ja erityisohjaajan kulut eivät ole mukana opetuspalveluiden talousarviossa.

3.4.2 Varhaiskasvatuksen tulosalue

(sis + ulk)	TP 2022	MTA 2023	TAE 2023	LTK 2024	KJ 2024	KH 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	2 295 620	1 743 478	1 718 641	1 567 400					
TOIMINTAKULUT	-21 963 979	-23 360 400	-23 299 605	-24 790 248					
TOIMINTAKATE	-19 668 359	-21 616 922	-21 580 964	-23 222 848					

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Talousarvion suurimmat muutokset edellisvuoden vastaavaan ovat tulojen puolella avustuksissa. Hallitusohjelmassa ei ole varattu hankeavustuksia varhaiskasvatuksen puolelle, joten talousarviossa on varattu vain siirtyville hankkeille rahat vuodelle 2024. Avustuksia on 338 856 euroa vähemmän kuin vuoden 2023 talousarviossa. Menojen osalta suurimmat muutokset koskettavat palkkojen, palvelusetelikulujen ja ICT -menojen kasvua. Palkkojen osalta korotus koostuu palkankorotuksista ja uusista tehtävistä, jotka ovat varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuriopettaja, ½ toimistosiihteri 6 kk, sivistyspalveluiden suunnittelijan (20%) ja TVT -koordinaattorin (20%) sekä Etelä-Nummelan päiväkodin uudet tehtävät (varhaiskasvatuksen opettaja, 2 sosionomia ja lastenhoitaja). Palvelusetelimenojen nousu johtuu siitä, että talousarviossa on varauduttu nostamaan alle 3-vuotiaiden lasten palvelusetelin määräytymiskerroin tasolle 1,65. ICT-menoissa on varauduttu versiopäivitykseen varhaiskasvatuksen kokonaisjärjestelmän osalta.

Varhaiskasvatuslaissa säädetään lapsiryhmien enimmäiskoosta päiväkodissa. Päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea hoito- ja kasvatustehtävissä olevaa henkilöä vastaava määrä lapsia. Henkilöstömitoituksesta ei ole mahdollista poiketa henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Lasten määrä on pysynyt lähes samana kunnallisen varhaiskasvatuksen piirissä vuoden 2022 toukokuusta vuoteen 2023, huomioitavaa on kuitenkin se, että alle 3 -vuotiaiden määrä on noussut 35 lapsella. Tämä tarkoittaa henkilöstömitoituksessa neljän henkilön lisäystä. Varhaiskasvatuksen määräaikaiset tehtävät ja sijaisuudet palkataan jatkossa juhannukseen saakka, jos kyseessä on koko toimintavuoden tarve. Perusteena on, että kesäkuussa tarvitaan vielä täysi henkilöstö varhaiskasvatuksen toteuttamiseen.

Kunnallisissa päiväkodeissa työskentelee vuonna 2022 noin 245 henkilöä kasvatusvastuullisissa tehtävissä lasten parissa, avustavissa tehtävissä työskentelee noin 50 työntekijää ja alueellisia erityisopettajien paikkoja on kahdeksan. Päiväkodin johtajia on 12. Perhepäivähoitajien määrä on laskenut ja kunnallisia hoitajia on kaksi. Varhaiskasvatuksen hallinnon käytössä on viisi henkilötyövuotta.

Varhaiskasvatuksen palveluverkossa tapahtuu 1.1.2024 alkaen muutoksia, kun uusi Etelä-Nummelan päiväkotia avautuu. Uuteen yksikköön siirtyy kaksi Annantiellä toiminutta lapsiryhmää, Enärnan päiväkodissa toimineet kolme lapsiryhmää sekä Luontolan päiväkodista 1-2 lapsiryhmää. Myös Daghemmet Aleksandra siirtyy Hiidenrannan päiväkodista Etelä-Nummelan päiväkotiin. Daghemmet Aleksandran tiloihin siirtyy Luontolan päiväkodista kaksi lapsiryhmää. Näiden siirtojen myötä Luontolan ja Enärnan päiväkotien toiminta lakkautetaan. Vihdin varhaiskasvatuksen vuoro hoito on keskitetty Pajuniityn päiväkotiin, vuorohoidon tarvitsijoiden määrä on ollut noin 70 lasta kuukausittain. Avoin päiväkotitoiminta on keskitetty Annantien perhetupaan.

Eri palvelut	Lasten määrä 31.5.2018	Lasten määrä 31.5.2019	Lasten määrä 31.5.2020	Lasten määrä 31.5.2021	Lasten määrä 31.5.2022	Lasten määrä 31.5.2023
Kunnallinen päiväkotihoido	1280	1296	1230	1231	1243	1246

Eri palvelut	Lasten määrä 31.5.2018	Lasten määrä 31.5.2019	Lasten määrä 31.5.2020	Lasten määrä 31.5.2021	Lasten määrä 31.5.2022	Lasten määrä 31.5.2023
<i>Kunnallinen perhepäivähoito</i>	66	45	24	19	20	12
<i>Palvelusetelin piirissä</i>	220	229	213	207	182	165
<i>Yksityisen hoidon tuella</i>	44	26	21	16	17	10

Vuosittain on ollut haettavissa valtion erityisavustukset: koulutuksellinen tasa-arvo esi- ja perusopetuksessa sekä varhaiskasvatuksen vastaava hanke, joita Vihdissäkin on haettu. Hankkeiden kautta on palkattu neljänsiä kasvattajia kaikkein haastavimpiin lapsiryhmiin. Omavastuuosuus näissä hankkeissa on 20 prosenttia, joka on katettu omasta talousarviosta. Hankerahaa vuodelle 2023 näistä hankkeista siirtyy noin 166 000 euroa.

Yksityisessä päiväkotihoidossa tukimuotona on palveluseteli. Yli 3-vuotiaan kokopäivähoidosta myönnettävän palvelusetelin maksimiarvoa nostettiin sivistyslautakunnan päätöksellä 1.8.2023 alkaen 900 euroon ja alle 3-vuotiaan vastaava arvo nousi 1350 euroon. Alle 3 -vuotiaiden lasten palvelusetelin arvon nostoon on varauduttu vuoden 2024, kertoimen noston myötä alle 3 -vuotiaan palvelusetelin enimmäisarvoksi tulee 1485 euroa. Palvelusetelin arvoon vaikuttavat perheen koko ja tulot. Varhaiskasvatuksen palvelusetelin menettelytapaohjeeksi on laadittu sääntökirja. Vihdin kunnan alueella yksityisiä päiväkoteja on neljä.

Yksityisen hoidon tuen kuntalisää maksetaan hoitajan kotona tapahtuvaan perhepäivähoitoon sekä lapsen kotona tapahtuvaan hoitoon. Yksityisen hoidon tuki sisältää hoitorahan ja tulosidonnaisen hoitolisän. Lisäksi perhe voi hakea yksityisen hoidon tuen kuntalisää, jonka maksatuksen hoitaa Kela. Yksityisen varhaiskasvatuksen viranomaisvalvonnasta vastaa varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö. Kotihoidon tukeen on perheellä oikeus, jos alle 3-vuotiaista lasta hoidetaan kotona, alle 3-vuotiaan kotona hoidettavan lapsen muista alle kouluikäisistä sisaruksista voidaan myös maksaa kotihoidon tukea. Kotihoidon tuen hoitorahan lisäksi perhe voi saada tulosidonnaista hoitolisää. Perhevapaaudistuksen tuomat muutokset varhaiskasvatukseen ja asiakasmaksulakiin liittyvät siihen, että oikeus varhaiskasvatukseen alkaa sinä kuukautena, kun lapsi täyttää yhdeksän kuukautta sekä siihen, että varhaiskasvatuspaikkaan säilyy oikeus enintään 13 viikon vanhempainvapaasta johtuvan poissaolon ajan. Ajalta ei peritä varhaiskasvatuksen asiakasmaksua.

Vihdin varhaiskasvatuksessa alkoi kuudessa kunnallisessa päiväkodissa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilutoiminta elokuussa 2021, muut päiväkodit toimivat viisivuotiaiden osalta verrokkiryhminä. Tähän kokeilutoimintaan liittyy tutkimustoiminta, jota ohjaa opetus- ja kulttuuriministeriö. Paikallinen kokeilutoiminnan esiopetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2021. Tämä kokeilutoimintaa laajentaa oppilashuollon koskettamaan myös näiden kuuden päiväkodin viisivuotiaita lapsia. Kokeilutoiminta jatkuu vuoden 2024 toukokuuhun.